

Lappeenranta
MUSIIKKIOPISTO

WilliMusari

Tässä numerossa

Rehtorin kynästä	3
Ajankohtaista	4
Uusia opettajakasvoja	6
Esiintymiskoulutus	6
Sadunmaan takatalvi	7
Musiikin Aikamatka	8
Laulua nuotin vierestä	9
MuKuTa ei nukuta	10
Musiikin harjoittelu ja sen vaikutukset ..	12
Soittamaan oppii	16
Opettajan tarina	18
Vanh.yhd. tiedottaa	21
Pelissäöntöjä	22
Oppilasmaksut	23
Yhteystiedot	23

Toimituskunta

Tekstit:	Kari Ahonen, Tuomas Eerola Marika Kesseli, Marjukka Pola Hannele Piippo-Fair, Liisa-Maija Sainio
Lehden taitto:	Hannele Piippo-Fair
Kansikuva:	Rock Goes Classic -projektin tunnelmista kuva Tomi Välimaa
Muut kuvat:	Hannele Piippo-Fair, Nana Vento Microsoft Word clip art, Google iStockphoto
Painopaikka:	Saimaprint

Seuraava WilliMusari ilmestyy lokakuussa 2012

Rehtorin kynästä...

Tämän lehden keskeisenä teemana on musiikin ja soiton kotiharjoittelun vaikutus musiikin harrastajiin. Viime aikoina julkisuudessa on usealla taholla puhuttu yhä enemmän musiikin positiivisista vaikutuksista ihmisiin. Puheiden tueksi on haettu tutkimustietoa, jota on yhä enemmän tarjolla.

Jyväskylän Yliopiston musiikin tutkimuksen laitoksella tehdään aktiivista tutkimustoimintaa musiikin vaikutuksista. Yle-uutiset julkaisi joulukuussa uutisen, jonka mukaan Jyväskylän yliopistossa on kehitetty menetelmä, jolla voidaan nähdä kuinka musiikki aktivoi aivoja. Tutkimus osoittaa ensimmäisen kerran, että musiikki aktivoi laajoja alueita aivoissa, ei vain kuuloaivokuorta.

Tutkija Riia Kivimäen mukaan musiikkila on parantava vaikutus mm. aivoinfarktin jälkihoidossa. Säännöllisesti mielimusiikkiaan kuunnelleiden potilaiden muistitoiminnot ja kielelliset toiminnot palautuivat selvästi. Musiikin lajilla ei ole merkitystä, riittää kun musiikki on kuulijan lempimusiikkia.

Tutkijat ovat löytäneet positiivisia vaikutuksia myös musiikin harjoittamisesta. Mitä aikaisemmin soittimen harjoittelu aloitetaan sitä selvemmin sen vaikutukset näkyvät myös hermostollisina muutoksina. Suurimmat muutokset näkyvät ennen kouluikää aloitetulla harjoittelul-

la. Tutkimustulosten mukaan muutosten aiheuttamat vaikutukset saattavat näkyä oppimisvalmiuksien lisääntymisenä myös koulun teoreettisissa aineissa.

Tämä vahvistaa hyväksi havaittua musiikkiluokkatoimintaa, jossa ylimääräisiä musiikintunteja ei koeta rasitteena.

Harjoittelusta tai oikeastaan harjoittelemattomuudesta puhutaan monissa kodeissa. Soittotunneille tuodaan monenlaisia selityksiä, joiden taustalta välittyä aikapula. Viikko täyttyy monista muista harrastuksista, koulu verottaa osansa, kavereiden kanssa pitää olla ja viikonloput vietetään poissa kotoa.

Tutkimukset osoittavat, että soittaja joutuu harjoittelemaan yksin. Harjoittelutaidot kehittyvät iän myötä ja malli saadaan opettajalta ja omilta vanhemmilta, joiden merkitystä ei voi aliarvioida musiikin opiskelun kannustavana voimana. Harjoittelu muuttuu itsenäiseksi vasta siinä vaiheessa kun oppilas alkaa soveltaa oppimiaan malleja itsenäisesti. Tämä voi joiltakin viedä vuosia.

Siihen asti tarvitaan vanhempia ja vielä sen jälkeenkin.

Hannele Piippo-Fair

Ajankohtaista

Opisto on suljettu
hiihtolomalla
27.2. - 3.3.

Soitinesittelykonsertti Joutsenon Opistolla 16.4. klo 18.30

- Oppilaiden soitinesittely
- Vanhemman puheenvuoro
- Tietoisku valintakokeista
- Tietoa pianon soitinvalmennusryhmästä

Konsertin yhteydessä voi ilmoittautua kevään valintakokeisiin.

Vanhempainyhdistyksen ilmainen kahvi/mehutarjoilu.

Avoimet Ovet Lappeenrannassa 17.4. klo 18

Yleisinfo Helkiö-salissa klo 18—18.45

- Opettajien soitinesittely
- Vanhemman puheenvuoro
- Tietoisku valintakokeista
- Kierrätyspöydältä poisheitettäviä vanhoja lp-levyjä
- Kadonneiden vaatteiden kokoelmat etsivät omistajia

Tutustuminen soittimiin luokissa opettajien johdolla klo 18.45

Illan aikana voi piipahtaa Helkiö-salissa katsomassa videolta opiston aiempia produktioita ja ilmoittautua kevään valintakokeisiin.

Vanhempainyhdistyksen ilmainen kahvitarjoilu klo 17.30 alkaen.

Soitinvalmennusryhmien infotilaisuus Lpr:ssa 12.4. klo 18 Joutsenossa 16.4. klo 18.30

Lappeenrannan soitinvalmennusryhmään ilmoittautuvien muskarilaisten infotilaisuus on to 12.4. klo 18 Helkiö-salissa. Joutsenossa soitinvalmennusryhmän infoa annetaan soitinseittelykonsertissa ma 16.4. klo 18.30 Joutsenon Opistolla.

Soitinvalmennusryhmään voivat ilmoittautua vuonna 2006 -syntyneet lapset. Selloon, viuluun, alttoviuluun ja harmonikkaan haluaville soveltuvuusarvio pidetään ti 8.5. klo 17 muskari-luokassa. Joutsenon pianoryhmään haluavien soveltuvuusarvio pidetään kevään valintakokeiden yhteydessä Joutsenossa 23.4. Kantele- ja nokkahuiluryhmiin ei ole erillistä soveltuvuusarviota. Ilmoittautuminen ryhmiin riittää.

Soitinvalmennusryhmät tarjoavat eskari-ikäisille muskarilaisille mahdollisuuden kokeilla viulua, selloa, alttoviulua, harmonikkaa, nokkahuilua, 5-kielistä kanteletta tai Joutsenon toimipisteessä myös pianoa.

Muskariopettajat opettavat nokkahuilua ja 5-kielistä kanteletta. Ryhmissä on 5–10 lasta/ryhmä. Nokkahuilutunnit ovat 45 min. mittaisia. Kanteletunnit ovat 60 min. mittaisia, koska opettajalta menee tunnista 15 min. soittimien virittämiseen.

Muita soitinryhmiä opettavat soitinopettajat ja ryhmissä on 2–4 lasta. Ryhmissä soitetaan yksin ja yhdessä. Soittimesta ja ryhmän koosta riippuen tuntien pituus vaihtelee 45–60 min.

Soveltuvuusarviossa soitinopettajat katsovat lähinnä sorminäppäryyttä, käsien motoriikkaa ja koordinaatiota.

Valmennusopetukseen saa osallistua kolme vuotta, alakoulun toisen luokan loppuun asti. Valmennusoppilaat eivät ole vielä musiikkiopiston varsinaisia oppilaita. Varsinaiseksi oppilaaksi pääsee pyrkimällä kevään valintakokeissa.

Kevään valintakokeet ja opetus

Valintakoepäivä I ma 23.4.

Muskaritunnit, Mupe-tunnit ja orkesterit peruttu

Joutsenossa ei ole opetusta

Lappeenrannassa soitinopetusta vain erillisestä sopimuksesta opettajan kanssa

Valintakoepäivä II ti 8.5.

Muskaritunnit, Mupe-tunnit ja orkesterit peruttu

Joutsenossa ja Lappeenrannassa soitinopetusta vain erillisestä sopimuksesta opettajan kanssa

Uusia opettajakasvoja

Olen viime keväänä musiikkipedagogiksi/ sellonsoiton opettajaksi valmistunut Lappeenrannan musiikkiopiston oma kasvatti.

Tänä keväänä opetan musiikkiopistossa Musiikin perusteet 4 -kurssia.

Kurssilla tutustutaan länsimaisen taidemusiikin historiaan romantiikasta nykypäivään. Kurssi toteutetaan pääosin musiikkia kuuntelemalla sekä itse soittamalla ja laulamalla, ja se huipentuu kurssilaisten omaan konserttiin 3. huhtikuuta.

Tervetuloa kuuntelemaan, mitä mupe-kurssilla on opittu!

Opiston uusi lyömäsoitinopettaja Jarmo Moilanen aloitti tammikuun alusta. Hän opettaa myös Imatran musiikkiopistossa.

Lappeenrantaan 32 vuoden tauon jälkeen pa-

lannut lyömäsoittaja tituleeraa itseään rumpaliksi, muusikoksi tai lyömäsoitinopettajaksi – aina tilanteen mukaan. Lisäksi hän on toiminut bändiopettajana ja soittaa kitaraa, bassoa ja koskettimia. Jarmo Moilanen korostaa yhteisösoiton merkitystä lyömäsoitinopetuksessa ja yhteisösoitto näkyy aina soittotunneilla.

- Tervetuloa uuteen lyömäsoitinbändiin keskiviikkoisin klo 18. Bändi aloittaa hiihtoloman jälkeen. Ensimmäiset harjoitukset on 7.3. lyömäsoitinluokassa.

Esiintymiskoulutus

Esiintymiskoulutus on osa musiikkiopiston opintoja. Esiintymistä harjoitellaan ensin soittotunneilla, josta siirrytään pikku hiljaa opiston oppilaskonsertteihin. Jos oppilaskonsertissa esiintyminen tuntuu ylivoimaiselta, voi esiintymistä harjoitella soitonopettajan järjestämällä luokkatunneilla, joissa yleisönä on toisia oppilaita. Luokkatunneilla on helppo harjoitella esiintymisjännityksestä ja virheistä selviytymistä. Siellä huomaat, että et ole ainut,

joka jännittää tai tekee virheitä, ja virheitä voi selvittää kasvojaan menettämättä.

Opiston esiintymiskoulutuksen periaatteena on, että jokaisen oppilaan tulee esiintyä vähintään kerran lukuvuodessa. Esiintymiseksi lasketaan oppilaskonserttien lisäksi opettajien omat luokkatunnit ja muut opettajan järjestämät tavallisesta soittotunnista poikkeavat yhteisösoittotoukiot.

Sadunmaan takatalvi

Huhtikuussa musiikkiopistolla voi törmätä prinsessaan, ritariin tai hirmuiseen lohikäärmeeseen, kun musiikinäytelmän Sadunmaan takatalvi harjoitukset pyörähtävät käyntiin. Näytelmässä vanha lohikäärme Gunilla kertoo tarinaa hurjasta noita Ikiroudasta, joka loihtii Sadunmaan ikuisen jään ja lumen valtakunnaksi yrittäen vallata kultaisen kaupungin.

Sadunmaan prinsessa Aurora odottaa lohduttomana kevättä ja sulhastaan ritari Arthuria, joka on luvannut palata kotiin kevään koittaessa. Mutta tuleeko kevät koskaan ja onnistuvatko Sadunmaan asukkaat kukistamaan hirveän noidan?

Sadunmaan takatalvi esitettiin ensimmäisen kerran viime keväänä musiikkisatuna soitinvalmennusryhmien kevätkuullassa. Tuolloin nimenä oli Linnan juhlat. Esityksen saaman lämpimän vastaanoton kannustamana työryhmä päätti koota esityksen uudestaan täksi kevääksi hie-man suurempana ja hiotumpana. Esitys on saanut näytelmän muodon sekä uusia lauluja ja esiintyjä.

Lavalla esiintyy n. 60 lasta ja nuorta laulamassa, tanssimassa ja soittamassa. Nuorimmat soittajat orkesterissa ovat 6-8-vuotiaita soitinvalmennusryhmäläisiä. Kuorona näytelmässä toimii Alakylän 3. musiikkiluokka Juha Penttilän johdolla.

Musiikinäytelmän on säveltänyt ja kirjoittanut Marjukka Pola ja sen ohjaa Marika Kesseli. Koreografina toimii Netta Salonsaari.

Rooleissa nähdään Riitta Jauhiainen (lohikäärme Gunilla), Sonja Salla (nuori Gunilla), Manu Penttilä (prinssi Daniel ja ritari Arthur), Johanna Nylund (prinsessa Aurora) ja Inari Hulkkonen (lintu Eleonora).

Esitykset Helkiö-salissa

18.4 klo 18, liput 5€

19.4 klo 17.30 ja klo 19, liput 5€

Lippuja saa ennakkoon musiikkiopistolta 10.4. alkaen.

Mupe-kurssilaisten Musiikin Aikamatka

3.4. klo 18.30

Musiikin perusteet 4 -kurssi on aikamatka musiikin historiaan. Edellisillä kursseilla oppilaat ovat perehtyneet musiikkiin teoreettisen tarkkailun pohjalta. Mupe 4-kurssin tarkoituksena on saada oppilaat ymmärtämään, mitä heidän soittamansa musiikin takaa löytyy ja näin ollen tukea heidän instrumenttiopintojaan.

Kurssilla tutustutaan eri tyylikausien musiikkiin ja säveltäjiin musiikkia kuuntelemalla, esitelmöimällä, oppimistehtävien avulla sekä itse soittamalla ja laulamalla. Omasta kokemuksesta sellistinä tiedän, että mitä enemmän soittamansa musiikin taustaan tutustuu, sen lähemmäs teosta tulkitsija pääsee ja sitä rikkaammaksi musiikillinen elämys rakentuu.

Kurssin tavoitteita ovat mm., että oppilaat saisivat rohkeutta tulkita musiikin herättämiä tunteita ja että jokainen oppilas voi klassista musiikkia kuullessaan päätellä, millä aikakaudella teos on sävelletty, minkälaista teostyyppiä se edustaa ja mahdollisesti kuka sen on säveltänyt.

Mupe-konsertissa matkataan aikakoneella halki musiikin historian

Mupe-teemavuoden kunniaksi 4-kurssilaiset tekevät kevääksi oman konsertin. Konsertin ideana on yhdistää kurssilla opittu tieto konkreettisesti musiikkiin, jota oppilaat itse tällä hetkellä soittavat ja laulavat. Konsertissa kurssilaiset esittävät länsimaisen taidemusiikin teoksia renessanssista nykypäivään ja kertovat esitysten lomassa eri aikakausista, säveltäjistä ja esittämistään teoksista.

TERVETULOA MUPE-KONSERTTIIN 3.4.!

**HYPPÄÄ ROHKEASTI
AIKAKONEESEEN!**

Susanna Syrjäläinen

Laulua nuotin vierestä?

Leijonanosa musiikkielämästä pyörii laulamisen ympärillä niin populaari- kuin klassisessa musiikissa, puhumattakaan televisiossa aikaa saavista yleisölajeista (idols- ja kuorokisat). Laulaminen lienee yleisin tapa osallistua musiikin tekemiseen. Laulua voidaan pitää luontaisimpana instrumenttinamme. Miksi silti epätarkka laulaminen on varsin yleistä?

Yli puolet ihmisistä kertoo olevansa huonoja laulajia, mutta kun katsotaan miten he laulavat, paljastuukin heistä valtaosa (90%) kohtuullisen tarkkoiksi laulajiksi. Peter Pfordresherin ja Brownin selvityksessä (2007) tämä tarkkuus määritettiin siten että laulaja osui puolen sävelaskeleen päähän tavoitelluista sävelistä. Tämä tarkkuus riittänee tunnistettavaan esitykseen, mutta silti osalla laulajista on nuotti pahasti hakusessa.

Epävireisen laulun ongelma?

Onko ongelma epävireisessä laulamissa säveltason havaitsemisessa, tuottamiseen liittyvässä lihaskontrollissa, vai havaitsemisen ja tuottomekanismin välisessä kytkennässä? Tuore kanadalainen tutkimus selvitti kiinnostavan koesarjan avulla epävireisen laulun syitä. Sean Hutchins ja Isabelle Peretz (2011) laittoivat tavalliset ihmiset tuottamaan kuultuja tavoitesäveliä eri tavoin. Yksi tuottamistapa oli laulamalla, toinen oli liukusäätimellä, jolla sai säätää tietokoneen laulamaan äänenkorkeutta itse parhaaksi kokemiltaan tavalla. Tämä apuväline poisti omaan äänentuottamiseen liittyvät haasteet ja useimmat koehenkilöt saivatkin tällä keinolla tuotettua tarkasti tavoiteltuja säveliä.

jatkuu s. 20

MuKuTa ei nukuta!

Nykyisin viisivuotiailla on harrastuksia, ja harrastuksista myös kyselään. Kun tyttäreni Veera vastaa, että hän käy torstaisin mukutassa, kuulijan ilme on yleensä kummeksuva. ”Mitä siellä tehdään?” seuraa yleensä jatkokysymyksenä. ”Askarrellaan ja leikitään”, Veera vastaa, ja tämä on se kohta, jossa äiti ottaa lapselta puheenvuoron. Mukutan – tai ”askartelun ja leikin” – merkityssisältöä on vähän avattava: ei ole nimittäin mitään pilipalipuuhaa, vaan tämä Lappeenrannan musiikki- ja tanssiopiston sekä kuvataide-

koulun yhteisprojekti.

MU-KU-TA tulee siis sanoista musiikki, kuvataide ja tanssi. Se on viisi- ja kuusivuotiaille lapsille suunnattua taideopetusta, jota pitävät alan ammattilaiset pienelle lapsiryhmälle 90 minuuttia kerrallaan aina torstaisin.

Kun kuulin tästä harrastusmahdollisuudesta, olin ällistynyt: miten jotain näin hauskaa ja fiksumäistä oli voitu keksiä? Sitten iski huoli, mahtuuko ryhmään varmasti mukaan. (Viime keväänä olin helsinkiläinen, joka oli valmistautunut taistelemaan

kynsin hampain jokaisesta lapsen harrastuskerhosta ja uimakoulupaikasta.) Kyllä mahtui, ja se on Lappeenrannan eduksi todettava, että täällä eivät päde samalla tavalla vidakon lait kuin pääkaupunkiseudulla, eikä tiikeriäitienkään tarvitse olla sapelihammastiikereitä.

Enemmän kuin osiensa summa

Kun olen kertonut mukutasta omille ystäville, kaikki ovat olleet ideasta innoissaan ja myös ilmeisen kateellisia tyttärensä mahdollisuuksista tutustua eri taiteenlajeihin. Lajin edut ovat selvät: toisaalta lapsi pääsee haistelemaan ja maistelemaan, mitä eri taiteenmuodoilla on tarjottavanaan, ja toisaalta lapsi ennen kaikkea oppii, että ihminen voi ilmaista itseään eri tavoin eri taiteiden keinoin.

Parhaimmillaan mukutassa toteutuu synergia: mukuta on enemmän kuin osiensa summa, ja taidelajeja yhdistämällä voi toteutua jotain uutta. Uskoisin, että lokeroitumisen aika alkaa olla ohi kaikilla yhteiskunnan osa-alueilla, myös taiteessa. En toki väitä, ettei esimerkiksi musiikki vaatisi huipulle tähtäävältä ihmiseltä täyttä syventymistä omaan alaan, mutta ei laajasta taidekäsitelmästä voi haittaakaan olla. Parempaa menestystä huippu-urheilijallekin lupaa se, jos hän on ollut lapsena monipuolinen liikkuja.

Lasten ja aikuisten luksusta

Äidin näkemys mukutasta on siis selkeä: se on mahtavaa. Mutta mitä sanovat lapset, esimerkiksi Veera tai kummityttöni Saaga? Eivät paljon mitään, ja se kertoo paljon! Vaikka mukuta on torstaisin hoitopäivän päätteeksi iltapäivällä, luokkaan

ei tarvitse usuttaa lattialla kiemurtelevia ja ”eikä” iniseviä lapsia. Sinne mennään reippaasti ja tullaan pois silmissä salaperäinen katse, selän takana usein piirustus tai maalaus. Usein jo eteisessä tai viimeistään takapenkillä alkaa laulu. Ei tarvitse

kysyä, onko mukutassa kivaa. Siellä on.

Mukutaan tulee usein kiire, koska se alkaa kolmelta iltapäivällä. Kannustan kuitenkin vanhempia järjestämään työkuvioita niin, että lapsensa voi tuoda tähän hauskaan harrastukseen. Nimittäin sen 90 minuuttia, jonka lapsi on kolmen aikuisen turvallisessa ohjauksessa kehittymässä ihmisenä, saa käyttää arjen luksukseen: voi käydä kaupassa tai kahvilassa tai ihan vain istua paikallaan.

SUURET KIITOKSET erityisesti teille Riitta, Raija ja Nana.

*Marika Kesseli
Mukutalaisen äiti
Äidinkielen ja kirjallisuuden opettaja*

Musiikin harjoittelu ja sen vaikutukset

Kari Ahosen artikkeli Musiikin harjoittelu ja sen vaikutukset ilmestyi vuonna 2004 Savonlinnan opettajakoulutuslaitoksen julkaisussa TUTKIVA OPETTAJANKOULUTUS – TAITAVA OPETTAJA. Tässä artikkelin lyhennelmässä Kari Ahonen käsittelee säännöllisen musiikin harjoittamisen positiivisia vaikutuksia kehoon ja aivo toimintaan.

Taito opitaan harjoittelemalla

Soittotaito kuten muutkin motoriset taidot opitaan toistojen avulla. Alun perin vaikea suoritus muunnetaan helpoksi ja sujuvaksi toistamalla suoritusta riittävän monta kertaa. Sujuvuus näkyy suorituksen nopeutumisena, vaivattomuutena ja virheiden vähenemisenä. Toistoja tarvitaan, jotta uusi taitoinen siirtyisi työmuistista säilömuistiin.

Vähitellen monien toistojen tuloksena opittava aines saadaan haltuun niin, että se on helposti mieleen palautettavissa ja sovellettavissa uusissa tilanteissa.

Laajan sävellyksen esittäminen merkitsee pitkää ja monipolvista toimintojen ketjua. Jotakin samanlaista voi kokea siinä vaiheessa, kun oppii ajamaan polkupyörällä, vaikka se soittamiseen verrattuna onkin melko karkea taito. Pyörä tuntuu vievän ajajaansa, ja ajaja saattaa tuntea jonkinlaista vauhdin hurmaa.

Harjoittelun määrän ja taitotason välillä on selvä yhteys: saavutettu taso riippuu olennaisesti harjoittelun määrästä ja säännöllisyydestä. Mitä enemmän taidon harjoitteluun uhrataan aikaa, sitä paremmaksi siinä yleensä tullaan. Eräiden tutkimusten mukaan (Ericsson ym. 1993; Ericsson & Lehmann 1996; Sloboda 2000) ammat-

Ammattitason muusikko on harjoitellut noin 10 000 tuntia 21 ikävuoteen mennessä taitonsa saavuttamiseksi.

titasoinen muusikko on harjoitellut noin 10 000 tuntia 21 ikävuoteen mennessä taitonsa saavuttamiseksi. On selvää, että myös muusikot, jotka eivät edusta korkeinta taitotasoa, ovat käyttäneet harjoitteluunsa huomattavan paljon aikaa.

Oleennaista on myös, kuinka tuo aika käytetään: millaista harjoittelu on laadullisesti.

Kehon muutokset

Soittimen tarkoituksenmukainen käsittely vaatii kehon mukautumista. Soitin asettaa omat vaatimuksensa soittoasennolle ja äänen tuottamiselle. Aloitteleva soittaja kokee nämä vaatimukset kaikista kouriintuntuvimmin: kitaransoittajasta saattaa tuntua, että kielet viiltävät vasemman käden sormenpäitä sointuja haettaessa. Harjoittelun seurauksena sormenpäät vähitellen karaistuvat, sallivat entistä pidemmät soittotuoikiot. Ennen pitkää

tämä harjoittelua kiusannut ongelma poistuu.

Lihaksissa ja lihasryhmissä tapahtuu samanlaista mukautumista. Aloittelevasta viulunsoittajasta soittoasento tuntuu ensin hankalalta, sillä käsi ei taivu vaivattomasti otelaudalle. Vähitellen soittaja tottuu soittimeensa niin, että soittoasento tuntuu luontevalta ja käsi hakeutuu vaivattomasti oikeaan asentoonsa. Kun harjoittelua jatketaan, laajenee käsivarren liikkuvuus soittoasennon vaatiman epämukavan kiertoliikkeen seurauksena.

Pianistien kynnärvarren liikeradan on niin ikään todettu muuttuvan, mutta eri tavalla kuin viulistien; molemmilla soittajaryhmillä käsivarsi on liikkuvampi kuin väestöllä keskimäärin (Wagner 1988).

Oboensoittaja voi hämmästyttää kuulijansa puhaltamalla pitkän soolon niin, ettei linja katkea väliillä hengitykseen. Kuulija voi tulkita suorituksen ajattelemalla, että puhaltaja on "saanut syntymälahjakseen" poikkeuksellisen suuret keuhkot. Todellisuudessa oboensoittaja joutuu kuitenkin opettelemaan harjoitteluvuosiensa ns. kiertoilmahengityksen, jossa hän samalla kun kuluttaa ilmaa puhaltamiseen myös ottaa sitä sisään. Ilmaa varastoidaan poskiin ja suuonteloon ja puhalletaan ulos poskilihasten avulla. Puhallettaessa ilmaa ulos sitä otetaan samanaikaisesti sisään nenän kautta nopein nuuhkaisuin.

Aivojen muutokset

Musiikin harjoittelussa ei ole kysymys pelkästään sujuvan motoriikan tai teknisten taitojen oppimisesta. Yhdessä niiden

kanssa kehittyvät myös musiikkia koskevat tiedolliset valmiudet, jotka mahdollistavat paitsi musiikilliset suoritukset myös musiikin ymmärtävän kuuntelemisen.

Nuotintilukua aloitteleva oppilas tarkkaa yksittäisiä merkkejä, koettaa muuntaa ne liiketoiminnoiksi koskettimistolla ja samanaikaisesti valvoa suoritusta havaintojen perusteella. Suoritus etenee hitaasti, askel kerrallaan, sillä aloittelijalle tuottaa jo vaikeuksia hahmottaa, millä viivalla tai missä välissä merkki sijaitsee. Sävellyksistä paljastuu vain vaivoin rytmisesti horjuvat ja väriä säveliä sisältävästä suorituksesta.

Nuotintilukutaidon seuraavassa vaiheessa yksittäiset nuottimerkit opitaan hahmottamaan laajemmiksi rakenteiksi. Tällaisia rakenteita ovat kolmisoinnut, asteikkokatkkelmat tai vaikkapa Albertin basso eli vasemman käden murtosointukuvio, jota on käytetty maneerinomaisesti monissa klassisen aikakauden sävellyksissä. Näitä rakenteita vastaavat soittosuorituksessa vakiintuneet otteet ja sormijärjestykset, joten mikäli soittaja saa suorituksessaan tällaisen rakenteen käyntiin, sujuu sen soittaminen yleensä virheettömästi.

Nuotintiluvun sujuvassa vaiheessa nuottikuvan ja sormien liikkeiden välinen yhteys on automatisoitunut. Nuottikuva synnyttää soittajassa soivan mielikuvan, ja lisäksi hän ymmärtää nuottikuvan musiikilliset merkitykset. Merkityksien tajuminen voi ilmetä esimerkiksi siten, että vaikka nuoteissa olisi painovirhe, soittaja toteuttaa nuottikuvan kuitenkin säveltäjän tarkoittamalla tavalla.

Harjoittelun seurauksena kehittyneet

mieltämyksiköt auttavat muusikkoa suoritukseen, jotka asiaan perehtymättömistä saattavat vaikuttaa ylivoimaisen vaikeilta.

Harjoittelun muutokset

Soittaja joutuu tekemään varsinaisen harjoittelutyön yksin, oman ymmärryksensä ja aikaisempien kokemustensa varassa. Soittajan omasta päätöksenteosta riippuu milloin ja missä hän harjoittelee sekä kuinka paljon hän uhraa aikaansa harjoitteluun. Avainasemassa on selkeä tavoitteen määrittely: harjoittelun päämäärästä tulee olla selkeä käsitys.

Oppimisen itsesäätelytaidot kehittyvät iän ja harjoittelun myötä. Harjoittelumallit ja -tavat välittyvät yleensä opettajan ja vanhempien välityksellä. Harjoittelu muuttuu oppilaan itsensä säätelämäksi vasta sitten, kun oppilalla on taitoja ja tunteita soittamiseen ja toteuttaa omalla aloitteisesti.

Soitonopettajalla onkin tärkeä rooli harjoittelutapojen välittäjänä, sillä instrumenttinsa taitajana ja opettajakokemusta omaavana hän voi suunnata oppilaansa harjoittelutottumuksia. Harjoittelua koskevissa kysymyksissä on soitonopettaja oppilaalleen aina asiantuntija riippumatta siitä, onko hän soittajana itse varsinaista huipputa-
soa.

Musiikin siirtovaikutus

Musiikin on todettu vaikuttavan ainakin tilapäisesti suorituskykyyn. Tunnetuin todetuista vaikutuksista on ns.

Mozart-efekti. Yliopisto-opiskelijat kuuntelivat ennen älykkyystestiä alkuvierityttelyä 10 minuuttia Mozartin musiikkia, minkä seurauksena heidän suoritusnsa paranoivat tila-aikasuhteita koskeissa tehtävissä. Vaikutus oli lyhytaikainen. Tutkijat kokeilivat musiikin kuuntelemisen vaikutusta myös kolmivuotiaisiin leikkikoululapsiin, jolloin saatiin samansuuntaisia tuloksia, mutta vaikutus oli pysyvämpi. (Campbell 2000.)

Rauscherin ja Zupanin (2000) tutkimuksessa kohderyhmänä olivat lastentarhaikäiset lapset. Puolet lapsista sai kosketinsoittimen ryhmäopetusta, mutta opetukseen sisältyi myös muuta musiisoimista kuten laulua, rytmiharjoituksia ja improvisointia. Neljän kuukauden kuluttua kosketinsoitinryhmä suoriutui vertailuryhmää merkittävästi paremmin tila-aikasuhteita koskevista tehtävistä. Kahdeksan kuukauden kuluttua ero oli vielä suurempi. Tutkijat arvelevat tila-aikasuhteita koskevalla päättelykyvyllä olevan vaikutusta esimerkiksi matemaattiseen tai luonnontieteelliseen ajatteluun.

Harjoittelun vaikutukset

Eri menetelmillä ja eri tarkastelukulmista tehdyissä tutkimuksissa on todettu yksiselitteisesti, että mitä aikaisemmin musiikin harjoittelu aloitetaan, sitä selvemmin sen vaikutukset näkyvät myös hermostollisina muutoksina. Suurin vaikutus on havaittu ennen kouluikää aloitetulla harjoittelulla. Mikäli edellisen kaltaiset vaikutukset ovat

toivottavia, on riittävän varhain aloitettu harjoittelu musiikin oppimisen kannalta ensiarvoisen tärkeää.

Alustavat tutkimustulokset viittaavat siihen suuntaan, että musiikin harjoittelun aikaansaamat muutokset saattavat näkyä oppimisvalmiuksien lisääntymisenä myös koulun teoreettisissa aineissa.

Myös musiikkiluokkatoiminnasta saadut kokemukset Suomessa osoittavat, ettei musiikkiluokkalaisten koulumenestys ole ainakaan huonompi kuin normaalliluokkalaisten, vaikka tietoaineiden määrä on supistettu musiikkituntien hyväksi.

Artikkeli on luettavissa kokonaisuudessaan teoksessa TUTKIVA OPETTAJANKOULUTUS – TAITAVA OPETTAJA, toim. Jorma Enkenberg, Erkki Savolainen & Pertti Väisänen, Savonlinnan opettajakoulutuslaitos 2004, Verkkooversio 2005: erkki.savolainen@joensuu.fi.

Soittamaan oppii....

soittamalla

Musiikin harrastaja harrastaa musiikkia sekä kotona että soittotunneilla. Kotiharjoittelun ja soittotunnilla harjoittelun välinen suhde määrittelee onko harrastaminen tasolta toiselle etenevää vai ajanvietettä.

Jos käyt soittotunnilla kerran viikossa ja soitto jää siihen, on soittoharrastuksesi ajanvietettä, jossa edistymistä tuskin tapahtuu.

Musiikkiopistossa musiikin harrastaminen rakentuu tasolta toiselle etenevälle toiminnalle, jossa suurin osa harrastamisesta tapahtuu soittotuntien välillä kotona. Tämä edellyttää kotitöitä, siis harjoittelua.

Työnjako opettajan, oppilaan ja kodin välillä

Opettaja valmistaa kotitehtävät tunnilla. Hän näyttää, opastaa ja selittää uudet asiat. Monien opettajien käyttämään läksyviikkoon kirjautuu pieniä ohjeita kotona kerrattaviksi seuraavaa soittotuntia varten. Soittotunnilla sovitaan opettajan kanssa yhdessä siitä, mitä kotona tehdään viikon aikana.

Soittoharrastusta on vaikea aloittaa ilman vanhempien aktiivista mukanaoloa ja panosta kotiharjoittelun suhteen. Soittotunnilla opettaja voi opastaa vanhempia miten he voivat auttaa ja tukea lastaan, mutta tosiasiaa musiikin harrastaminen jatkuu kotona soittotunnin jälkeen. Van-

hempia tarvitaan harjoittelussa mukana, vaikka tavoitteena onkin, että lapsi harjoittelee itse.

Rauhallinen harjoittelutila

Keskittynyt harjoittelu vaatii rauhallisen ympäristön; televisio ja radio laitetaan pois päältä. Muut sisarukset ohjataan tekemään jotain muuta harjoittelun ajaksi.

Säännöllisestä harjoittelusta kannattaa tehdä osa päivärutiineja kuten muistakin koululäksyistä. Joku käyttää puolituntisen aamulla ennen kouluun menoa, toinen soittaa iltapäivällä koulusta tultuaan, kolmas illalla.

Sopiva harjoitteluaika määrittynyt oman keskittymiskyvyn, kappaleiden pituuden sekä niiden vaikeuden mukaan.

Tutkimusten mukaan ihmisen mieli pystyy keskittymään yhtäjaksoisesti kor-

keintaan 45 min. kerrallaan, minkä jälke-
en olisi hyvä pitää 10 – 15 min. tauko.
Pienimmillä soittajilla aika on lyhyempi.

Oman harjoittelurytmisi löydät par-
haiten kokeilemalla, yhdessä opettajasi
kanssa. Joku soittaa paljon ja pitempään,
toinen taas useassa pienessä jaksossa.
Harjoittelu kannattaa suunnitella etu-
kätehen ja jakaa käytettävissä oleva aika
mahdollisuuksien mukaan. Kappaleet pi-
tenevät ja vaikeutuvat iän myötä. Myös
harjoitteluun tarvittava aika kasvaa.

Kootut selitykset

Moni oppilas uskoo pystyvänsä ”huijaa-
maan” opettajaansa soittotunnilla usko-
maan, että hän on harjoitellut, vaikka
kappale ei soittotunnilla tunnu sujuvan.
”Kotona se meni tosi hyvin”, on monta
kertaa kuultu tokaisu oppilaan suusta
soittotunnilla. Kokenut opettaja kuulee jo
muutamasta alkusävelestä kuinka paljon
aikaa on käytetty kotiharjoitteluun tai mi-
ten kotona on harjoiteltu.

Tunnilla kuulee myös monenlaisia se-
lityksiä, miksi ei ole voinut harjoitella.
Seuraavassa on kokoelma opettajien kuu-
lemista selityksistä.

En voinut harjoitella, koska....

- ...Sori, unohdin kertoa. Mulle tuli koulussa puukässäluokassa sormeen aika syvä
haava. Se on vieläkin kipeä. Pystyn tuskin soittamaan...*
- ... piti tehdä salaattia.*
- ...en saanut soitinta opistolta kotiin.*
- ... kun koira rupee heti haukuun.*
- ...kun kaverit on aina pyytämässä ulos.*
- ... äiti on siivonnu nuotit johonkin.*
- ... en muistanut harjoitella yhtään kertaa. Se ei vaan tule mieleen.*
- ... olin kavereilla.*
- ... oltiin ulkomailla kesällä.*
- ... piti leikkiä kavereiden kanssa.*
- ... kun nämä vasemman käden jutut peseytyivät eilen suihkussa pois, sanoi pianisti
vasemman käden harjoituksesta.*
- ... oli äidin syntymäpäivä.*
- ... isä on virittänyt pianoa koko viikon.*
- ... äiti on kieltänyt harjoittelemasta silloin, kun hän on kotona.*
- ...oli koeviikko, en ehtinyt.*
- ... en muistanut, et oli pianotunti.*
- ... urheiluharkat vie ajan.*
- ... oon niin väsynyt.*
- ... en löytänyt selloa.*
- ... mie en mahtunut mihinkään soittamaan, kun on remontti ja hirveä sotku.*
- ... äiti ja isä komentaa aina siivoamaan, kun alan soittaa.*
- ... en tiennyt mistä tämä kappale alkaa.*

Opettajan tarina

Seppo ja Päivi Valkeajoki ovat avanneet harmonikansoiton latuja musiikkiopistossa reilut 20 vuotta. Alun kapea latu on vuosien myötä leventynyt huomasti. Nyt siinä on hyvä hiihtää. Mutta asiat voisivat olla toisinkin.

- 1980-luku oli kiireistä aikaa. Asumme Jyväskylässä ja opetin Jyväskylän konservatoriossa. Perjantain aamutunnin jälkeen ajoimme aina viikonlopuksi tänne, jossa me molemmat opetimme koko viikonlopun maanantaihin asti.

Maanantaina palasimme takaisin Jyväskylään, minä opettamaan ja Päivi viimeisteleämään opintojaan opettamisen ohessa. Siinä ohessa soitimme ”Viulunsoittajaa katolla” kaupunginteatterissa lauantai-iltaisin, muistelee Seppo Valkeajoki.

Vuosien matkustaminen loppui 1990-luvun taitteessa, kun pariskunta asettui Päivin kotiseudulle Lappeenrantaan. Sepolle järjestyi harmonikansoiton lehtoraatti musiikkiopistosta. Päivi opetti Joutsenon musiikkikoulussa Imatran musiikkiopistossa.

- Tänne oli helppo asettua. Oppilaita riitti, lapset olivat mutkattomia ja kivoja. Lappeenrannan ohessa opetin myös neljä vuotta Kotkassa päivän viikossa, kunnes

sinne perustettiin harmonikansoiton virka.

Päivin lukioaikana alkanut opettajaura sai pysyvämmät puitteet, kun Joutsenon musiikkikouluun perustettiin harmonikansoitonopettajan virka.

- Samaan aikaan haettiin opettajaa myös Imatran musiikkiopistoon. Joutseno oli mieluisampi ja päädyin Joutsenon musiikkikoulun opettajaksi vuonna 1991. Silloin opetus Imatralla jäi pois.

Jyväskylän tuliais

- Soitinvalmennusryhmät pohjautuivat Jyväskylässä toimineille suzuki-ryhmille. Ajatus oli sama, mutta malli oma sovellus ankarasta suzuki-menetelmästä. Valmennusryhmissä oli jopa 3-vuotiaita, mutta ajan kuluessa huomasimme, että 6 vuotta on hyvä aloitusikä.

Kymmenisen vuotta sitten soitinvalmennusryhmissä alkoi uusi aikakausi, kun opettajakunnasta löytyi riittävästi asiaan

sitoutuneita opettajia.

Nykyisin soitinvalmennusryhmiä pyörittää 8 opettajaa. Soitinvalikoima on kantele, nokkahuilu, viulu, alttoviulu, sello, harmonikka ja piano. Opettajat ovat koonneet uuden yhteisen opetusmateriaalin ryhmäläisille, joka julkistetaan huh-tikuussa.

Monessa mukana

Joutsenon musiikkikoulun yhdistyttyä Lappeenrannan musiikkiopistoon opisto sai kaksi harmonikansoitonlehtoria, joka on poikkeuksellista Suomessa. Useassa musiikkiopistossa ei ole edes yhtä harmonikansoitonopettajaa.

- Harmonikansoiton perinne Suomessa on vielä varsin nuorta ja piirit melko pienet. Opetuksen lisäksi olemme molemmat päässeet vaikuttamaan harmonikansoiton kehitykseen laajemmin. Matti Murron säveltämien nuottijulkaisujen kustannustoimittajana olen ollut tekemässä paljon uutta oppimateriaalia. Harmonikansoiton Opettajat ry:n puheenjohtajakautenani 1998 - 2002 olin laatimassa nykyisissä tasosuorituksissa käytettäviä vaatimuksia, kertoo Seppo.

Jokavuotinen ”Minä soitan harmonikkaa” –kilpailutapahtuma kokoaa maaliskuussa harmonikansoittajat opettajineen yhteen. Harmonikansoiton opettajayhdistyksen 40 vuotta sitten käynnistämä tapahtuma on kasvanut kolmipäiväiseksi soiton suur tapahtumaksi, jonne monet oppilaat haluavat osallistua säännöllisesti. Maaliskuussa harmonikat soivat jälleen Ikaalisissa.

- Tällä hetkellä tapahtumassa on mukana reilusti yli 100 soittajaa. Soittajat on jaettu ikäsarjoihin ja kaikki saavat tuomaristolta henkilökohtaista palautetta. Vaikka kyseessä on kilpailutapahtuma, ei kilpaileminen ole pää tarkoituksena. Sosiaali-

set kontaktit vetävät nuoria mukaan vuosi toisensa jälkeen. Soiton ympärille solmitaan kivoja kaverisuhteita.

Lappeenrannassa tapahtuma on järjestetty kaksi kertaa, viimeisin kymmenisen vuotta sitten. Tapahtuman kasvettua nykyisiin mittasuhteisiin, ei sen järjestäminen täällä enää onnistu toisen konserttialin puuttumisen vuoksi.

- Tapahtumassa näkee hyvin Suomen harmonikansoiton tason. Taso Suomessa on hyvä, jopa kansainvälisessä vertailussa. Suomessa ei olla niin tiukka pipoja ja täällä arvostetaan musikkoutta, joka kuuluu suomalaisten soitossa teknisen osaamisen rinnalla. Meidän musiikkiopiston oppilaat soittavat valtakunnan kärkitasossa.

Kärkitasosta kertoo sekin, että Sibelius-Akatemiaan on viimeisen kahden vuoden aikana valittu neljä harmonikansoitonopiskelijaa, joista kolme on tullut Lappeenrannan musiikkiopistosta.

Valkeajoen perheessä ei soitto rajoitu pelkästään työhön. Perheen kaikki kolme lasta soittavat aktiivisesti ja musiikki soi kotona.

- Meillä on kotona hyvin eristetty soittohuone, jossa saa soittaa rauhassa. Viimeiset 7 vuotta se oli vanhimman pojan, Jannen käytössä. Nyt sen on vallannut sello soittava Annika ja viulua soittava Jere. Nyt kun perheessä soi myös jousisoittimet, on mielenkiinto herännyt ja korvat avautuneet kuuntelemaan uusia juttuja. Omien lastemme kautta olemme entistä paremmin huomanneet mikä merkitys perheen tuella on soittoharrastuksen kannustajana. Tässä harrastuksessa ei voi menestyä, jos perheen taustatuki puuttuu. Vanhempien pitää jaksaa olla kiinnostuneita ja kuunnella. Ne lapset, joilla on perheen vahva tuki alusta asti, menestyvät harrastuksessaan.

Hannele Piippo-Fair

... jatkuu s.9

Muokattavalla äänen laadulla huomattiin kuitenkin olevan merkitystä, sillä erityisesti lauluäänenkaltainen sointiväri oli vielä osalle porukasta vaikea saada kohdalleen. Tästä, ja muutamasta lisäkokeesta, tutkijat päättelivät että keskeiset ongelmat liittyvät ei niinkään sävelkorkeuden havaitsemiseen eikä useinkaan edes pelkkiin äänentuottolihaaksiin, vaan linkitykseen kuulemisen ja äänentuottamisen välillä.

Kansallisen vireyden jäljillä?

Kiinnostavaa, että vielä 1950-luvun opetus suunnitelmassa kansakoulussa oli ai- neena laulu, jonka yhtenä tavoitteena oli äänenmuodostuksen oppiminen. Pe- ruskoulu muutti oppiaineen musiikiksi ja laulun merkitys pieni. 1990-luvulla musiikin tavoitteet alkoivat korostaa oppi- laan omia musiikkielämyksiä ja luovuutta. Äänenhallintaa ei edes tavoitella opetta- jakoulutuksen tavoitteissa.

Voisi tällä perusteella olettaa, että moni nykyään ei vain pääse kokeilemaan tämän joka päivä puheessa käytetyn li- haksen hienovaraista hallintaa, eikä siksi opi yhdistämään sävelkorkeutta ja ään-

telyään riittävän hyvin? Jos tätä tehtäi- siin systemaattisemmin vaikka koulussa, voisiko jopa puheen nyansseihin hiipiä sitä suomalaisille niin vierasta säveltason vaihtelua, josta ilmeikäs ja kiinnostava puhe yleensä koostuu?

Muuten, minkä verran karaoke/sings- tar on harjaannuttanut suomalaisten lau- lutaitoa ja itseilmaisua? Karaoke ei ehkä opeta säveltarkkuutta, mutta rohkaisee laulamista ja itseilmaisua. Singstar -tyyp- piset pelit taas puolestaan treenaavat rytmistä ja säveltason tarkkuutta, sillä

laulamalla alkuperäistä melodiaa mahdol- lisimman tarkasti pisteet todellakin ker- tyvät. Voin jo kuvitella musiikin numeron muodostuvan omavalintaisen kappaleen laulamisen avulla. Toisaalta, moinen kil- pailu ei ole järin viisasta musiikissa.

*Tuomas Eerola
Jyväskylän Yliopiston musiikkitieteen professori*

artikkeli ilmestyi Tuomas Eerolan blogissa, www.musiikkipsykologia.wordpress.com/

Lähteet

- Hutchins, S., & Peretz, I. (2011). A frog in your throat or in your ear? Searching for the causes of poor singing. *Journal of experimental psychology General*, 1-22. <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pub-med/21875245>
- Pfordresher, P. Q., Brown, S., Meier, K. M., Belyk, M., & Liotti, M. (2010). Imprecise singing is widespread. *Journal of the Acoustical Society of America*, 128(4), 2182-2190.
- Valtasaari, H. (painossa). Laulunopetuksen aseman ja sisällön muutokset: Laulunopetuksen uhkia ja mahdollisuuksia. *Finnish Journal of Music Education*.

Vanhemmat Musiikkiopiston taustatukena

Lappeenrannan Musiikkiopiston Kannatusyhdistys ry ylläpitää musiikkiopistoa opetushallituksen hyväksymän ohjesääntön mukaisesti. Opisto nauttii valtion tukea valtionosuustuntien kautta.

Kannatusyhdistyksen jäseneksi voi liittyä jokainen Suomen kansalainen tai oikeushenkilö, joka haluaa edistää yhdistyksen tarkoitusta ja jonka hallitus hyväksyy jäseneksi. Yhdistyksen jäsenmaksu on 15€/vuosi.

Yhdistyksen varsinainen kokous valitsee vuosittain yhdistyksen hallituksen, joka toimii myös musiikkiopiston johdokuntana. Yhdistyksen vuosikokous on maaliskuussa.

Tällä hetkellä hallituksessa/opiston johdokunnassa istuvat seuraavat jäsenet:

Varsinainen jäsen

Tuula Lindh (pj) ,erikoissairaanhoidtaja
Jorma Luoma, (vpj), apulaisrehtori
Riitta Munnukka, farmaseutti
Markus Mäkelä, johtaja
Juha Penttilä, peruskoulunopettaja
Soile Salla, ylihoitaja
Marjatta Turunen, sos.työntekijä (Lpr edust)
Hannele Piippo-Fair, rehtori, sihteeri

Tervetuloa mukaan edistämään lasten musiikinopiskelun tulevaisuutta. Lisätietoja yhdistyksen toiminnasta ja liittymisestä antaa musiikkiopiston talouspäällikkö Ritva Kuparinen, puh. 040 847 8343.

Lappeenrannan Vanhempainyhdistys tiedottaa

Lappeenrannan musiikkiopiston vanhempainyhdistyksen tarkoituksena on tukea lapsia ja nuoria heidän musiikinharrastuksestaan. Keskeisin tuen muoto on musiikkiopiston kahvilan ylläpito.

Kahvilan välipalat ja pienet herkut auttavat pientä tai isompaakin soittajaa selviytymään pitkiksi venyvistä päivistä. Vanhempainyhdistys jakaa vuosittain stipendejä opinnoissaan hyvin edistyneille oppilaille.

Lisäksi monet ovat päässeet harrastuksessaan alkuun soittimella, joka on lainattu vanhempainyhdistyksen soitinpankista.

Kaikki vanhemmat olette tervetulleita vanhempainyhdistykseen. Jäseneksi pääsee maksamalla 15€ vuosittaisen kannatusmaksun tilillemme (Etelä-Karjalan Osuuspankki 562009-460600, viitteeksi maksajan nimi).

Jäsenmaksun lisäksi vanhempainyhdistyksen kassaa kartuttavat konserttikahviot ja kaupunginorkesterin konserttien nauakkopalveluista vastaaminen. Näihin talkootöihin toivoisimme mahdollisimman monen vanhemman osallistuvan. Lisätietoja aiheesta antaa Sari Silventoinen (sari.silventoinen@hotmail.com)

Vanhempainyhdistyksen hallitus kokoontuu noin kuukauden välein ideoimaan ja suunnittelemaan toimintaa.

Kevään 2012 kokoukset:

12.3. klo 18 vuosikokous opistolla tavataan kahviossa

16.4. klo 18 suunnittelukokous opistolla tavataan kahviossa

Ota yhteyttä ja tule rohkeasti mukaan iloiseen joukkoomme!

*Liisamaija Lehkonen
vanhempainyhdistyksen puheenjohtaja
liisamaija.lehkonen@gmail.com*

LUKIOKURSSIEN HYVÄKSILUKEMINEN

Lukiokursseja saa hyväksiluettua musiikkiopiston suorituksilla. Tätä varten tarvittavat suoritustodistukset, jonka saa musiikkiopiston rehtorilta.

MUSKARILAISTEN JATKOILMOITTAUTUMISLOMAKKEET

Muskarilaisten jatkoilmoittautumislomakkeet jaetaan muskariopettajien kautta. Lomakkeet tulee palauttaa opettajille 30.4. mennessä.

JATKOILMOITTAUTUMINEN SYKSYN OPINTOIHIIN

Jatkoilmoittautumislomakkeet syksyn opintoihin jaetaan opettajien välityksellä. Lomakkeiden takasivulla on arviointikysely täytettäväksi. Huoltajan allekirjoituksella (alle 18-v.) varustetut lomakkeet tulee palauttaa omalle soitonopettajalle 30.4. mennessä.

LUKUKAUSIMAKSUT

Kevään lukukausimaksut jaetaan soitonopettajien kautta ja muskarilaisten maksut postitse.

Mikäli lukukausimaksu ei ole maksettu eräpäivänä eikä toimiston kanssa ole sovittu poikkeavaa maksatusaikataulua, lähetetään maksumuistutus vain kerran. Maksamaton lukukausimaksu aiheuttaa oppilaspaikan menetyksen syyslukukaudelta.

Lukukausimaksu on suoritettava, vaikka oppilas jäisi pois kesken lukukauden. Maksusta hyvitetään vain, jos oppilas on joutunut lopettamaan opiskelun paikkakunnalta muuton tai pitkäaikaisen (väh. 1 kk) sairastumisen vuoksi.

OPINTOJEN KESKEYTTÄMINEN

Opiskelussa voi pitää väli vuoden perustellusta syystä. Ilmoitus väli vuodesta perusteluineen tehdään toimistosta saatavalle tai opiston kotisivulta (www.lprmo.fi>lomakkeet) tulostettavalle opintojen muutosilmoituslomakkeelle. Ilmoitus palautetaan toimistoon vanhemman allekirjoituksella (alle 18-v.) varustettuna ennen seuraavan lukukauden alkua.

Oppilasmaksut kevät 2012

Lukukausimaksu	183 €
Sivuainemaksu	80 €
(ei koske fagottia, oboeta, kontrabassoa ja vaskipuhaltimia)	
Kirjaamismaksu	10 €
Varhaisiän musiikkikasvatus	105 €
- ulkopaikkakuntalaiset	131 €

Musiikkivalmennus	
kantele ja nokkahuilu	124 €
- ulkopaikkakuntalaiset	150 €
sello, viulu, piano, harmonikka	140 €
- ulkopaikkakuntalaiset	166 €
Ryhmäopetus (yleiset aineet)	55 €
Soitinlaina	15/30 €

OPETUSMÄÄRÄT

Solistinen pääaine	45 – 90 min/vk
Solistinen sivuaine	30 min/vk
Musiikin perusteet	45 – 90 min/vk
Varhaisiän musiikkikasvatus	45 – 60 min/vk

Yhteystiedot

Osoite	Koulukatu 36, 53100 Lappeenranta
Puhelin	0400 770 228, telefax 05 419 0110
Sähköposti	toimisto musiikkiopisto@lprmo.fi opettajat etunimi.sukunimi@lprmo.fi
Kotisivut	www.lprmo.fi
Toimistoaika	arkisin klo 9-12 ja 14-16

Rehtori Hannele Piippo-Fair	040 178 4858
Apulaisrehtori Timo Lehtonen	0400 552 616
Talouspäällikkö Ritva Kuparinen	040 847 8343
Toimistosihteeri Airi Somerkoski	0400 770 228
Vahtimestari Jarmo Drockila	040 480 8447
Henkilökuntahuone	044 735 4963

Joutsenon toimipiste

Keskuskatu 6, 54100 Joutseno	
Opettajat	044 728 3926

Varhaisiän musiikkikasvatus

Musiikkiopisto	040 765 5277
Sammonlahti	040 776 6694
Joutseno	044 720 0760

Kevään tapahtumakalenteri

HELMIKUU

ti 21.2. klo 18.30 **Opettajakonsertti**, Helkiö-sali, ohjelmamaksu 5€
ti 28.2. 18 **Kalevala-juhla**, Helkiö-sali, vapaa pääsy

MAALISKUU

to 8.3. 19 **Karjalan Laulu Veikkojen konsertti**, Helkiö-sali
ti 13.3. 18.30 **Maaliskuu maata näyttää**
Oppilaskonsertti, Helkiö-sali, vapaaehtoinen ohjelmamaksu
ke 14.3. 18.30 **Kevättä kohti**
Oppilaskonsertti Joutsenon Opistolla, vapaaehtoinen ohjelmamaksu
to 15.3. 18.30 **Lähtökuopissa**
Pianistien Klaviatuuri-tapahtuman lähtökonsertti
Helkiö-sali, vapaaehtoinen ohjelmamaksu
pe 16.3. 17 **Harmonikkaoppilaiden ilta**
Helkiö-sali, vapaaehtoinen ohjelmamaksu
ma 19.3. 18.30 **Ti-ti-tyy**
Oppilaskonsertti, Helkiö-sali, vapaaehtoinen ohjelmamaksu
ti 20.3. 18.30 **Alkusoitto**
Pienten soittajien konsertti, Helkiö-sali, vapaaehtoinen ohjelmamaksu
to 22.3. 18.30 **Sähköä salissa**
Sähkökitaraoppilaiden ja bändien konsertti,
Helkiö-sali, vapaaehtoinen ohjelmamaksu
ma 26.3. 18.30 **Lurukeppi-ilta**
Klarinettioppilaiden konsertti, Helkiö-sali, vapaaehtoinen ohjelmamaksu
ti 27.3. 18.30 **Kamarissa soi**
Kamarimusiikin oppilaskonsertti Raatihuoneella, ohjelmamaksu 5€
pe 30.3. 19 **Kamariorkesterin konsertti** Etelä-Karjalan Taidemuseolla, pääsymaksu 5€

HUHTIKUU

ti 3.4. 18.30 **Musiikin Aikamatka**
Musiikin perusteiden 4-ryhmän konsertti
Helkiö-sali, vapaaehtoinen ohjelmamaksu
ma 16.4. 18.30 **Soitinesittelykonsertti Joutsenossa**
Joutsenon Opisto, vapaaehtoinen ohjelmamaksu
ke 18.4. 18 **Sadunmaan takatalvi**
lasten musiikkisatu, Helkiö-sali, liput 5€
to 19.4. 17.30 ja 19 **Sadunmaan takatalvi**
lasten musiikkisatu, Helkiö-sali, liput 5€
ti 24.4. 18.30 **Topi Tuuban soittaja**
Puhallinorkesterin konsertti, Helkiö-sali, vapaaehtoinen ohjelmamaksu
ke 25.4. 19 **Solistit esiin! Rakuunasoitokunnan konsertti**, Helkiö-sali
to 26.4. 18.30 **Suomalaissävelten solinaa**
Oppilaskonsertti, Helkiö-sali, vapaaehtoinen ohjelmamaksu

TOUKOKUU

ke 9.5. 18.30 **Sadun Taikaa.. Kevätlaulujen Aikaa**
Joutsenon Muskarin kevätkonsertti Joutsenon Opistolla
ti 15.5. 18.30 **Toukokuun Taikaa I**, Näyttekonsertti I, Helkiö-sali
ma 21.5. 18.30 **Toukokuun Taikaa II**, Näyttekonsertti II, Helkiö-sali
ti 22.5. 18.30 **Toukokuun Taikaa III**, Näyttekonsertti III, Helkiö-sali
ke 23.5. 19 **Kaupunginorkesterin konsertti**, Helkiö-sali, liput 20/14€
to 24.5. 18.30 **Kaulat Kohti Kesää**
Kitaraoppilaiden konsertti, Helkiö-sali, vapaaehtoinen ohjelmamaksu
la 26.5. 10 **Muskarin kevätjuhla**, Helkiö-sali
18 **Kimmo Kuitusen konsertti**, Helkiö-sali
ma 28.5. 18.30 **Lukuvuoden päättökonsertti Joutsenossa**, Joutsenon Opisto
ti 29.5. 18.30 **Lukuvuoden päättökonsertti Lappeenrannassa**, Helkiö-sali

mahdolliset muutokset: www.lprmo.fi/tapahtumat/konsertit